

99

MŰSZAKI-MENTŐ, HELYREÁLLÍTÓ SZOLGÁLAT MŰKÖDÉSE

című diafilm magyarázó szövegkönyve

VII

KIADJA
A BELGYMINISZTERIUM
LEGOLTALOM ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁGA
BUDAPEST, 1955

A MŰSZAKI-MENTŐ, HELYREALLÍTÓ SZOLGALAT MŰKÖDÉSE

1. kép. A légitámadások célja a háterszág ellenállásának megtörése, a termelőhelyek, szállítóberendezések és a dolgozók otthonainak elpusztítása útján. Ebből következik, hogy bármilyen célpont ellen irányuló légitámadás zömmel műszaki károkat hoz létre. Az új, korszerű támadófegyverek ezt a lehetőséget fokozzák. Hogy az ellenség célkitűzéseit megghiusítsuk, legfontosabb feladatunk az okozott károk gyors felszámolása által a termelés és a lakosság életfeltételeinek biztosítása. Ezt a feladatot nagyrészt a műszaki-mentő, helyreállító egységek végzik el. A bemutatásra kerülő film összefoglalja a szolgálat által elvégzendő feladatokat. Nem tér ki az egyes feladatok részletes ismertetésére, mert az egy újabb film feladatát képezi.
2. kép. A II. világháború során lefolyt légitámadások tapasztalatai azt mutatják, hogy a bombák nagy része az üzemi építményekre, valamint a lakóépületekre hullott. Ennek következtében a városokon belül sok műszaki kár keletkezett.
3. kép. Az üzemi és lakóházi épületek óvóhelyein az emberek ezrei kerestek védelmet. Így ez alatt az épület alatt is több ember keresett menedéket a bombák pusztításai elől.
4. kép. A légitámadások során ledobott bombák ezt az épületet rombadöntötték, a környező úttestet fölszaggatták. A romok eltemették az óvóhely kijáratait, az ott tartózkodók az óvóhelyre szorultak. Tönkretették sok család évek alatt összegyűjtött értékét, melyek az épület romjai alá kerültek. Ezenkívül megrongálták a,

közműhálózatokat, az üzemek gépi berendezéseit. A romok alá került személyek és értékek kimentése, épületek, közműhálózat, üzemek gépi berendezéseinek helyreállítása alapos szaktudást és jól szervezett munkát követel.

5. kép. Milyen sors vár a romok alá került személyekre, értékekre, a közműhálózatra, üzemek gépi berendezéseire, erre a választ a műszaki-mentő, helyreállító szolgálat kárfelszámoló tevékenysége adja meg. E szolgálat beosztottai gyors kivonulásukkal, fegyelmezett, szakszerű munkájukkal sok emberéletet és nagy anyagi értékeket menthetnek meg.
6. kép. Ismerkedjünk meg közelebbről ezzel a szolgálattal, mely elsősorban hivatott biztosítani a mindennapi élet újbóli megindulásának feltételeit.
A károk gyors felszámolása céljából mind a hatóság, mind a jelentősebb üzemek műszaki-mentő, helyreállító szolgálatot szerveznek.
7. kép. A hatósági műszaki-mentő, helyreállító szolgálat parancsnoka a Város és Községgazdálkodási osztály vezetője. Egy szakmai és egy politikai helyettese van. A parancsnok alá a törzs tartozik, élén a törzsparancsnokkal. A törzs tagjai a kiképzési és az anyagellátási helyettes. A szolgálat áll: több raj, vagy szakasz erejű műszaki-mentő egységből, közműhelyreállító egységből, mely a szükségletnek megfelelően víz-, gőzvezeték-, gázvezeték-, csatorna-, helyi vasút-, út- és hídhelyreállító alegységekből tevődik össze, továbbá tűzszerész, valamint álcázó egységből és hírvivőkből.
8. kép. Az üzemi műszaki-mentő, helyreállító szolgálat parancsnoka az üzem főmérnöke, vagy műszaki vezetője. Van szakmai és politikai helyettese. A szolgálat felépítése hasonló a hatósági szolgálatéhoz, csak annál egyszerűbb. A szolgálat a szükségletnek megfelelő erősgű és összetételű műszaki-mentő és közműhelyreállító alegységekből áll. A közműhelyreállító egységen belül az alábbi alegységek lehetségesek: víz-, gőz-, gázvezeték-, csatorna-, elektromosvezeték-, helyi vasút-, út- és gépi berendezés-helyreállító alegység. Egyes alegységek az üzem jellegének megfelelően hiányozhatnak, de lehetnek speciális, a felsoroltakon kívüli al-

egységek is. Egyes középüzemekben a helyreállító alegységeket összevonják és mint összevont helyreállító egység működik.

9. kép. Miután megismertük a szolgálat szervezetét, kísérjük végig lépésről-lépésre a szolgálat egyes alegységeinek ténykedését, kezdve a II. fokú készség újrafelvételéig.
10. kép. A légoltalmi készség alatt a város megszokott napi életét még semmi sem zavarja meg. Zavartalanul közlekednek a járókelők az utcán. A légoltalmi szervezet II. fokú készségi állapotban van, amely azt jelenti, hogy az egység $\frac{1}{3}$ része szolgálatot tart.
11. kép. A műszaki-mentő, helyreállító szolgálat egyik készségi helyén is ugyanúgy folyik az egység szakmai kiképzése, mint békében. A beosztottak a pallórács elkészítését gyakorolják.
12. kép. A telefon mellett a telefonügyeletes és az ügyeletes gépkocsivezető teljesít szolgálatot, hogy bármely pillanatban biztosítsák a gyors kivonulást.
13. kép. Cseng a telefon. A telefonügyeletes jelentkezik. A Légoltalmi Központ ügyeletes csoportja közli, hogy elrendelték az I. fokú készséget. Az ügyeletes riasztó-csengő segítségével riadóztatja az ügyeletes egységet, mivel ellenséges gépek közeledése várható.
14. kép. A riasztócsengő jelére abbamarad a foglalkozás, mindenki magához veszi egyéni felszerelését és elvégzi esetleges külön feladatát.
15. kép. A szakfelszereléseket még egyszer átvizsgálják, a gépek működőképességét leellenőrzik, a gépkocsivezető is meggyőződik a gépkocsi üzemképességéről. Az ügyeletes gépkocsin a felderítéshez szükséges anyag és felszerelés a II. fokú készség alatt is fenn van.
16. kép. Ezután a beosztottak óvóhelyre vonulnak és fegyelmetlenül várják a további parancsot.
17. kép. Az ügyeletes egység parancsnoka ügyel arra, hogy a készség felvétele gyorsan és körültekintően történjék. Mikor az egység a készséget felvette, a parancsnok ezt azonnal jelenti telefonon a szolgálatparancs-

noknak. Az ellenséges repülőgépek közeledésére a városban megszólalnak a légiriadót jelző szirénák.

18. kép. Egymásután érkeznek azok a szolgálatosok is, akik ügyeleti szolgálatra nem voltak beosztva, jelentkeznek a parancsnoknál, majd felszerelnek. Mikor a beosztottak zöme bevonult, az ügyeletes egység parancsnoka jelenti a készenléti helyzetet a Légóltalmi Központba.
19. kép. Légítámadás során az ellenséges repülőgépek különféle bombákat dobnak le. Az óvóhely csendjébe bombarobbanások zaja is vegyül. A közeli bombarobbanások hatása megreszketteti az óvóhelyet.
20. kép. A robbanások utáni hullámszünetben az egységparancsnok parancsára két fő a közeli robbanás helyének és hatásának megállapítására indul. Az egység biztonsága és a szolgálat parancsnokának tájékoztatása végett a készségi hely közelében lévő károkat felderítik.
21. kép. A szolgálatosok a szomszéd úttesten bolmbatöltséért pillantanak meg, melyből nagy erővel tör fel a víz. Míg egyikük megteszi a biztonsági intézkedést, a másik visszavonul az óvóhelyre és jelenti a látottakat.
22. kép. A magasfigyelő jelentette a Légóltalmi Központba, hogy a műszaki egység készségi helyéhez közel fekvő üzem területén bombabecsapódásokat és nagy füstöt észlel. A műszaki-mentő, helyreállító szolgálat parancsnoka a kár közelében lévő készségi hely egységparancsnokának parancsot ad a kár közelebbi felderítésére. A kiküldött szolgálatosok már messziről látják, hogy az üzem olajtartálya kigyulladt. Visszasietnek az óvóhelyre és jelentésük alapján percekkel belül kikerkeznek a tűzoltók, a tűz eloltására.
23. kép. A szolgálat parancsnoka a kárjelentések és a kiértékelő térkép alapján parancsot ad a készségi hely parancsnokának a káresetek műszaki felderítésére és a mentés megkezdésére.
24. kép. A parancs vétele után az egységparancsnok kijelöli helyettesét, eligazítja a kivonulás idejére, útvonalára, a kiszállítandó anyag és felszerelés előkészítésére vonatkozóan, majd a felderítő járőrt és ennek parancsnokát jelöli ki és igazítja el. Az eligazítás a légihelyzettől függően történhet, az óvóhelyen vagy a gép-

kocsinál. A felderítő járőr összetételét a parancsnok mindig a káreset jellemző sajátosságainak figyelembevételével, nagyságát pedig a káreset nagyságához mérten állapítja meg, ettől függően lehet raj, szakasz, esetleg század erejű.

25. kép. Az eligazítás után a parancsnok valamilyen járművön, pl. motorkerékpáron előresiet a parancsnoki felderítés elvégzésére. A felderítő járőr is készülődik az induláshoz. A beosztottak már gépkocsira szálltak és várják, hogy parancsnokuk befejezze a gépkocsivezető eligazítását.
26. kép. A kárfelszámolásra beosztottak a következő gépkocsikra a parancsnok által meghatározott anyagot és szerszámot felrakják.
27. kép. A parancsnok a kárhelyre érkezve azonnal megkezdí a parancsnoki felderítést, hogy mire a felderítőjárőr megérkezik, adatai legyenek a felderítés megszervezéséhez és ennek alapján kiadhassa parancsát a felderítés végrehajtására. Tájékozódik a kár jellegéről, nagyságáról, a legfontosabb, illetve legsürgősebb feladatokról. Kijelöli a gyülekező és anyagfelvételező helyet.
28. kép. A kárhelyre kikerkezett rendfenntartó alegység parancsnoka jelentkezik a műszaki-mentő, helyreállító egységparancsnoknál és kéri a lezárandó terület kijelölését. Az egységparancsnok megmutatja a lezárandó területet.
29. kép. Az egység parancsnoka, miután a legfontosabb kérdéseket tisztázta, eligazítja a közben kikerkezett felderítő járőr parancsnokát a felderítés részleteit illetően és ismerteti vele feltevését.
30. kép. Meghatározza továbbá a felderítőjárőr egyes csoportjai számára a felderítési körzeteket, majd parancsot ad a felderítés megkezdésére.
31. kép. A felderítő járőr feladata a mentéssel kapcsolatban:
1. A könnyen hozzáférhető sérültek kimentése.
 2. Az óvóhelyen szorultakkal kapcsolat felvétele.
 3. Sérült közművezetékek elzárása.
- A felderítők csak olyan mértékben végezhetnek kárfelszámoló munkát, amelyek nem hátráltatják a felderítés folyamatos végrehajtását.

A felderítő járőr feladata továbbá megállapítani:

1. A kárhely helyét, jellegét, nagyságát.
2. A sérültek helyét, számát, veszélyeztetettségét, a mentés módját.
3. A romok mennyiségét, a helyreállítás módját.
4. A felhasználandó anyagok és gépek mennyiségét.
5. A beavatkozás sürgősségét és a szolgálatosok számát.
6. A mentés előtt foganatosítandó biztonsági intézkedéseket.

32. kép. Eligazítás után a járőr parancsnoka beosztottai előtt ismerteti a járőr feladatát, kijelöli a járőr csoportokat, ezen belül a járőrpárokat, és felderítési területüket, majd megkezdik a felderítést.
33. kép. Az egyes járőrpárok feladatát a járőrparancsnok határozza meg a részére megállapított felderítési körzeten belül annak szem előtt tartásával, hogy a legrövidebb idő alatt részletes képet kapjon a körzetben keletkezett károkról. A felderítőpárok a törmelékkepű környékét, az alagsort, a szegélytörmeléket, az épület magasabb részeit kutatják át, valamint a környező utcákon keletkezett károkat derítik fel és elzárják a közművezetéseket. A felderítést az egység részére kijelölt körzeten belül házról-házra, utcaszakaszról-utcaszakaszra haladva a legnagyobb gondossággal végzik el.
34. kép. Míg a járőr a felderítést végzi, az egységparancsnok folytatja a parancsnoki felderítést, ennek során kijelöli az óvóhelyet, az ivó- és oltóvíztároló helyet, a törmeléklerakó helyet, a WC-t, a kimentett tárgyak tárolására alkalmas helyet, a halottak gyűjtőhelyét stb.
35. kép. Az első egészségügyi egység, egy egészségügyi mentőjárőr megérkezett a kárhelyre. Jelentkeznek a műszaki egység parancsnokánál és kérik utasítását.
36. kép. A parancsnok a mentőjárőrnek megmutatja, hogy melyik területet tartja alkalmasnak a sebesültek gyűjtésére és ellátására.
37. kép. A kárhelyre megérkezett kárhelyparancsnok a jelentkező műszaki egységparancsnoktól átveszi a kárhely parancsnokságát és annak jelentése alapján tájékozik a károk nagysága, valamint a felderítés eredményére vonatkozóan.

38. kép. Az egyik felderítő járőrpár a szegélytörmelék átkutatására kapott parancsot. A járőrpár a szegélytörmelék közt eszméletlen férfit talál.
39. kép. A szegélytörmelék között lévőket rövid idő alatt ki lehet menteni, ezért ezt a feladatot már a felderítés első lépéseként el kell végezni. A sérültet óvatosan kiemelik a romok közül és átadják az egészségügyi járőrnek, vagy ha a helyzet úgy kívánja, maguk szállítják a kijelölt gyűjtőhelyre.
40. kép. A másik felderítőpár a törmelékkúp környékét kutatja át. Vasdarabok, az óvóhelyre lenyúló csővezetékek ütögetésével próbálják válaszadásra bírni az eltűnteket. Ez a munka nagy türelmet és figyelmet igényel.
41. kép. Az épület magasabb részeit is átkutatják a felderítők, hogy megtalálják a fecskéfészkeken, vagy egyéb magas helyen rekedt sérülteket. Ezek mentése is fontos, mert szorult helyzetükben kárt tehetnek önmagukban.
42. kép. Meg kell állapítani, melyek az épület leszakadással, leomlással fenyegető részei, a biztonsági inézkedések megtétele végett. Ez azért fontos, hogy a többi kárnak elejét vehessék és a mentesítő egységek biztonságát megteremthessék.
43. kép. A födémek leszakadása által keletkezett félterekben gyakran maradnak sérültek. Ha a sérült magánál van, kopogtatással fel is hívja magára a figyelmet.
44. kép. A féltér megközelítése oldalról a csúszólappal párhuzamosan elég könnyű, így lehet legkönnyebben a sérülthöz jutni. Ha a megközelítés sikerrel járt, kiemelik a sérültet.
45. kép. Az épület másik oldalán a felderítők bombatölcsért és vízőmlést tapasztalnak. A vízőmlést észlelő szolgálatos figyelmezteti társát, hogy zárja el a tolózárat.
46. kép. A tolózár helyét a jelző tábla segítségével, a helyszíni ismeretében, vagy a tömbtérkép birtokában könnyű megállapítani. A tolózár elzárásával akadályozzák meg az óvóhely esetleges elöntését.
47. kép. Más felderítők az óvóhely helyét és kijáratait kutatják. Mivel az óvóhelyet eltemette a rom, az egyik felderítő

a szélső fal hozzáférhető részeit vizsgálja, hogy a vész-kijáratot megtalálja. Az eredményről jelentést tesz és csak a felderítő jelentés megtétele után kezdődik meg az óvóhelyen szorultak kimentése.

48. kép. A felderítés eredményét a szolgálatosok jelentik a felderítő parancsnoknak, aki az elmondottakat feljegyzi és tovább jelenti az egységparancsnoknak. Természetesen a járőrpárok nem egyszerre jelentenek, fontos kárhelyekről a járőrpár külön és azonnal tesz jelentést.
49. kép. Még a felderítés alatt kiérkeztek a kárhelyre az egységből a kárelhárításra beosztott alegységek. A kiérkezett alegység az anyagot és felszerelést az egységparancsnok által meghatározott anyagutánpótlási helyen, a munkához közvetlen felhasználandó anyagot a felhasználás helyén lerakják.
50. kép. Az egységparancsnok a felderítés eredményéről részletesen beszámol a kárhelyparancsnoknak, javaslatot tesz további egységek kirendelésére. A kárhelyparancsnok a jelentést javaslattal együtt a Légóltalmi Központba továbbítja.
51. kép. Ez alatt a felderítő járőr a kiérkezett alegységgel együtt megkezdí a kárfelszámolást. Az egység egy része a veszélyes részek biztosítását végzi, hogy a többi munka, főleg az életmentés zavartalanul folyhasson. Aláducolják a mentési munkák útvonalába eső leszakadással fenyegető földémet.
52. kép. Az épületromok magasabb részein találtakat mentőkosár, vagy mentőkötél segítségével juttatják biztonságos helyre. A mentőkosár előnye, hogy sérült is szállítható benne. Kiképzésénél fogva fekvő sérült szállítására is alkalmas.
53. kép. A kárhelyre vezényelt úthelyreállító alegység áthidalást készí a kárterület megközelítését akadályozó bombatölcséren. Mivel a tölcsérben kábelszakadás van, nem lehet betemetni. Áthidalást akkor készítenek, ha a tölcsérben közműhálózat van, vagy ha gyors áthatolás vált szükségessé.
54. kép. A műszaki-mentő szolgálatosok a kárhelybe kiérkezett kompresszor és légkalapács segítségével azonnal megkezdik az eltorlaszolt óvóhely falának áttörését. A gyors

haladás szempontjából fontos az áttörés helyének helyes megválasztása.

55. kép. Azokat a földműrészeket, melyek még helyreállíthatók, alátámasztással biztosítják leszakadás ellen, hogy egyrészt a szolgálatosok életét ne veszélyeztessék, másrészt kis költséggel helyreállíthatók legyenek.
56. kép. Az úton lévő bombatölcsérek akadályozzák a forgalmat, ezért azokat meg kell szüntetni. A tölcsekből először eltávolítják a vizet, majd helyreállítják a közművezetékét. A víz kiszavattyúzása iszapszivattyúval a legcélszerűbb.
57. kép. A légteret figyelő szolgálatos, ha repülőzúgást és lövéseket hall, harsány „Repülő” kiáltással hívja fel társai figyelmét a veszélyre. Mindenki fedezi magát, akinek ideje van, a kijelölt óvóhelyre siet.
58. kép. Újabb ellenséges repülőgép hullám közeledik a város felé, mely a kárhely felett is elrepülhet, ezért a kárfelszámolást végzők a kijelölt óvóhelyen védelmet keresnek. Újabb támadó gépek bombát dobnak le a városra, hogy újabb károkat okozzanak és megnehezítsék a kárfelszámolás befejezését.
59. kép. A támadás után azonnal megindul a munka. Az óvóhelynél a faláttörés sikerült, a bennlévőket a műszaki szolgálat beosztottai kisegítik és átadják az egészségügyieknek, akik a rászorulókat elsősegélyben részesítik.
60. kép. Közben a régi kárhelyen tovább folyik a munka, a műszaki mentő egységek gondoskodnak a ledúlással fenyegető szabadonálló falak ledöntéséről. Míg a beosztottak a csörülő kötelét megfeszítik, az egységparancsnok ismerteti az alegység parancsnokával elgondolását.
61. kép. A fennmaradó részleg a parancsnok utasítására gépkocsival a műszaki anyagraktárba indul, anyagok és szerszámok felvételezésére. Újabb légítámadás nem várható, a városban megszólalnak a szirénák és jelzik a légiriadó végét.
62. kép. A műszaki egység parancsnoka a csatornahelyreállító alegységnek kijelöli a megkerülő vezeték helyét, hogy a szennyvizet elterelve, a helyreállítás zavartalanul folyhasson.

63. kép. Az úthelyreállítók folytatják a közlekedést akadályozó bombatölcsekre felszámolását. Azokat a bombatölcseket, amelyekben más kár nem keletkezett, betemetik és burkolattal látják el.
64. kép. A csörlőtelepítő részleg farkasverem telepítést választott. A csörlő telepítése után a falra kötött drótkötelet összekötik a dobkötéllal, ehhez a dobkötelet lecsévélik a csörlődobról, hogy a veszélyesnek látszó szabadonálló falat ledöntsék, vagy valamilyen nehéz tárgyat emeljenek vagy vontassanak.
65. kép. A kárhelyparancsnok parancsára az egységparancsnok a támadó repülőgépek eltávozása után azonnal megszervezi az új kárhely felderítését, ahol a felderítőket nagyméretű pusztulás képe fogadja. Az újabb támadás nagyobb kárterületet hozott létre.
66. kép. Az új kárhelyre megérkező felderítőpárok megállapítják, hogy a villamos javítóműhely a bombázás következtében lerombolódott, a vágányok felszakadtak, a közeli óvóhelyen lévőket elzárta a külvilágtól a rom.
67. kép. Az új kárterületen az egyik udvaron a felderítők bomba becsapódásra gyanús lyukat találnak, körülkerítik és megjelölik „Vigyázz, fel nem robbant bomba” felírral. A táblára ráírják a bombavetés idejét.
68. kép. A szomszédos ház is megrongálódott, a sérült bejárat előtt és a falon gyanús olajszerű foltokat vesznek észre a felderítők. Gázszennyezésre következtetnek, tehát felveszik a gázálcot. A vegyi harcanyaggal szennyezett területre védőöltözet nélkül nem hatolnak be.
69. kép. Az úttesten közepes bomba robbanása által keletkezett bombatölcsekről gátolja a közlekedést, benne gázvezeték sérülés. Ezenkívül más közmű sérüléseket és épület romosodást találnak.
70. kép. A járőrparancsnok az egységparancsnoknak jelenti a felderítés eredményét. Az egységparancsnok az első kárhelyen irányítja a kárelhárítást. A járőr ez alatt megkezdte a mentést az új kárhelyen.
71. kép. A gázzal szennyezett területen a sürgős munkákat a műszaki mentő szolgálat még a vegyivédelmi egység

kiérkezése előtt megkezdni. Ilyen esetben csak gázvédő ruhában és gázálarccal szabad kárfelszámolási munkát végezni. A szolgálatosok alátámasztást végeznek.

72. kép. Az eltemetett óvóhelyet csak vészalagúttal lehet elérni. Mivel a vészalagút hajtása sok munkát, nagy fáradságot és huzamos időt igényel, igyekezni kell az alagút hosszát a lehető legrövidebbre választani. Azon a területen tehát, ahol aránylag könnyen és gyorsan el tudják a romokat távolítani, inkább ezt a megoldást választják és csak onnan kezdik a vészalagút hajtását, ahol a romok eltávolítása a körülményesebb.
73. kép. Időközben kiérkezett vegyi felderítők az épület környékének egy részén megállapították a vegyi szennyeződést. A velük együtt kivonult kisebb mentesítő egység a műszakiak részére munkateret létesít.
74. kép. A gázvezeték helyreállító alegység a sérült gázvezeték javítását végzi. A hibás csőszakaszt már kicserélték, most a csővégek összekötését végzik.
75. kép. A kábelsérüléssel bombatölcsér felett elkészült az áthidalás és megindult rajta a forgalom. Az anyagokért visszaküldött gépkocsi éppen most halad át rajta, hozza a raktárból az anyagot.
76. kép. Az új kárterületen felderített fel nem robbant bombát a tűzszerészek hatástalanították, a szolgálat beosztottai a hatástalanított bombát kiemelik a gödörből.
77. kép. A helyivasút helyreállító alegység beosztottai betemetik a bombatölcsért és helyreállítják a vágánymezőt.
78. kép. A meg nem támasztható szerkezeti részeket alapos körületekintés után robbantással, vagy csőrlő segítségével is eltávolíthatja az egység, ha gyors beavatkozásra van szükség.
79. kép. A kidőlésre hajlamos falat megtámasztással biztosítják ledőlés ellen.
80. kép. Az útra hullott nagymennyiségű rom akadályozza a közlekedést, azért annak egy részét az önvédelmi egységek és a lakosság eltakarítják, talicska, targonca stb. segítségével.
81. kép. A rom többi részét a szolgálatosok az épület fala mellett ledőlés ellen megtámasztják, hogy ne zavarja a közlekedést.

82. kép. A bombák a felsővezetéseket sem kímélték. A közelben robbant bomba letépте a munkavezetékét. A felsővezeték helyreállítók feladata a helyi jellegű vasút és a trolibusz felsővezetékének minél előbbi üzembehelyezése.
83. kép. Hosszabb munka esetén az egységek pihenéséről és étkeztetéséről is gondoskodni kell. Az egység egyharmada általában pihen. A szolgálat étkeztetését a közeli üzemi étkeзде helyiségében biztosítja a parancsnok.
84. kép. A kárhelyen folyó munkák befejezéshez közelednek. A kárhelyparancsnok a befejezett kárfelszámolási munkákat megismeri, majd a Légoltalmi Központ engedélye alapján parancsot ad a feladatát végzett egységnek a bevonulásra.
85. kép. Az egységek a kárfelszámolás befejezése után összeszedik felszereléseiket, ellenőrzik a létszámot és anyagot, a felszerelést és az anyagot kocsira rakják, majd bevonulnak.
86. kép. Azok az egységek, melyeknek munkája a város vérkeringését biztosítja, ha kell, éjjel is folytatják a helyreállítási munkát. Ilyen fontos pl. a közlekedés. A közlekedési vonalakat és a felsővezetékét megállás nélküli munkával kell helyreállítani.
87. kép. A kárhelyről bevonult alegységek a járműveket, gépeket, szak és egyéni felszereléseket, valamint a készlet-ségi helyet rendbehozzák, ezzel biztosítják a műszaki-mentő, helyreállító egység újbóli vonulókész állapotát. Az egység parancsnoka jelenti a szolgálat parancsnokának az új készség felvételét.
88. kép. A hazatért egység tagjai a gépek és felszerelés lea-polása után rövid kiértékelést tartanak, majd az egység kétharmad része eltávozik, az ügyeletes egyharmad pedig megkezdі napi foglalkozását. Üzemekben csak távbeszélő ügyelet marad, a többi beosztott folytatja napi munkáját.

